

Vergaderjaar 2010–2011

22 112

Nieuwe Commissievoorstellen en initiatieven van de lidstaten van de Europese Unie

Nr. 1210

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 6 september 2011

Overeenkomstig de bestaande afspraken heb ik de eer u hierbij 11 fiches aan te bieden dat werd opgesteld door de werkgroep Beoordeling Nieuwe Commissievoorstellen (BNC).

- Fiche 1: mededeling over de EU en haar aangrenzende regio's: een nieuw beleid voor samenwerking op het gebied van vervoer (Kamerstuk 22 112, nr. 1202)
- Fiche 2: richtlijn radioactieve stoffen in water (Kamerstuk 22 112, nr. 1203)
- Fiche 3: richtlijn roaming regulering (Kamerstuk 22 112, nr. 1204)
- Fiche 4: verordening tariefcontingent invoer rundvlees (Kamerstuk 22 112, nr. 1205)
- Fiche 5: mededeling Europees systeem voor het traceren van terrorisme-financiering (Kamerstuk 22 112, nr. 1206)
- Fiche 6: richtlijn bescherming werknemers tegen risico's van elektromagnetische velden (Kamerstuk 22 112, nr. 1207)
- Fiche 7: wijziging Europees fonds voor aanpassing aan de globalisering (Kamerstuk 22 112, nr. 1208)
- Fiche 8: aanbeveling inzake elementaire betaalrekening (Kamerstuk 22 112, nr. 1209)
- Fiche 9: richtlijn Omnibus II: bevoegdheden Europese autoriteit
- Fiche 10: richtlijn gebruikswijzen verweesde werken (rectificatie) (Kamerstuk 22 112, nr. 1211)
- Fiche 11: richtlijn vaststelling normen opvang asielzoekers (rectificatie) (Kamerstuk 22 112, nr. 1212)

De staatssecretaris van Buitenlandse Zaken,
H. P. M. Knapen

Fiche: richtlijn Omnibus II: bevoegdheden Europese autoriteit

1. Algemene gegevens

Titel voorstel: Richtlijn tot wijziging van de Richtlijnen 2003/71/EG en 2009/138/EG wat de bevoegdheden van de Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen en van de Europese Autoriteit voor effecten en markten betreft (Omnibus II richtlijn)

Datum Commissiedocument: 19 januari 2011

Nr. Commissiedocument: COM(2011) 8 definitief

Prelex: http://ec.europa.eu/prelex/detail_dossier_real.cfm?CL=nl&DossierId=200095

Nr. impact-assessment Commissie en Opinie Impact-assessment Board:
<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0008:FIN:NL:PDF>

Behandelingstraject (Europese) Raad: Ecofin Raad. Naar verwachting zal na het zomerreces een akkoord kunnen worden bereikt in de Ecofin Raad. Voorbereiding geschiedt via de Financiële Raadswerkgroep.

Eerstverantwoordelijk ministerie: Ministerie van Financiën

1. Rechtsbasis, besluitvormingsprocedure, rol Europees Parlement en comitologie

a) Rechtsbasis

Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, met name de artikelen 50, 53, 62 en 114.

b) Besluitvormingsprocedure en rol Europees Parlement

Besluitvorming op basis van codecisie (gekwalificeerde meerderheidsbesluitvorming in de Raad, meebeslissingsrecht Europees parlement).

c) Gedelegeerde en/of uitvoeringshandelingen

De algemene bevoegdheid voor de Europese toezichthouders om een concept technische standaard op te stellen is geregeld in de oprichtingsverordeningen zoals genoemd in sectie 9; de specifieke werkerreinen van deze standaarden zijn vastgesteld in de Omnibus I en II richtlijnen. De concept technische standaarden dienen formeel door de Europese Commissie te worden bekrachtigd. In de Omnibusrichtlijnen is, op basis van het onderwerp waarover een bindende technische standaard mag worden opgesteld, voorgeschreven wanneer dit middels een gedelegeerde handeling of via een uitvoeringshandeling geschiedt. De Commissie kan alleen na consultatie van de Europese toezichthoudende autoriteiten van de concept standaarden afwijken. Tot slot is in de Omnibus II richtlijn geregeld dat de Raad of het Europees Parlement bezwaar kunnen maken tegen bindende technische standaarden of de bevoegdheid om bindende technische standaarden vast te stellen kunnen intrekken.

2. Samenvatting BNC-fiche

Onderhavige wijzigingsrichtlijn past een aantal bepalingen aan in een tweetal sectorale richtlijnen (2003/71/EG – de Prospectusrichtlijn en 2009/138/EG – de Solvency II richtlijn) die de algemene bevoegdheden van de per 1 januari 2011 opgerichte EU Toezichthouders nader concretiseren.

Het concretiseren van deze bevoegdheden wordt volgens het kabinet op een proportionele en juiste wijze uitgevoerd. De prospectusrichtlijn betreft normen aangaande de uitgifte van prospectussen bij bepaalde financiële producten en de Solvency II richtlijn bevat bepalingen, onder andere op het gebied van kapitaaleisen, voor verzekeraars. Zie voor de algemene bevoegdheden die reeds aan de EU-toezichthouders zijn toegekend het BNC-fiche behorend bij de oprichtingsverordeningen van deze nieuwe toezichthouders (BNC-fiche Verordeningen en Raadsbesluit inzake Europees toezicht op het financieel systeem, Kamerstuk 22 112, nr. 940).

3. Samenvatting voorstel

– Inhoud voorstel

Met de verordeningen genoemd onder punt 9, is per 1 januari 2010 een nieuw Europees toezichtraamwerk ingevoerd (zie onder andere kamerstuk, 22 112, nr. 940). In de oprichtingsverordeningen zijn onder andere de algemene bevoegdheden van de nieuwe EU-toezichthouders vastgelegd. Om een effectieve werking van dit raamwerk te garanderen, worden met onderhavig voorstel wijzigingen in de wetgeving inzake financiële diensten aangebracht, met name om een passende reikwijdte te geven aan deze algemene bevoegdheden. Een algemene bevoegdheid is bijvoorbeeld de bevoegdheid voor de EU-toezichthouder om een bindende technische standaard op te stellen ter uitwerking van een richtlijntekst, zoals het opstellen van een formule om de kapitaaleisen exact te berekenen. Bij welke richtlijnbeoordelingen een dergelijke norm mag worden opgesteld, wordt geregeld in onderhavige richtlijn. Een ander voorbeeld betreft de exacte bepaling van welke informatie op welk moment door een nationale toezichthouder aan de EU-toezichthouder moet worden verstrekt.

– Impact assessment Commissie

Het impact assessment is reeds behandeld in de Commissiedocumenten betreffende de oprichtingsverordeningen en het BNC-fiche daarover.

4. Bevoegdheidsvaststelling en subsidiariteits- en proportionaliteitsoordeel

a) *Bevoegdheid*: Het betreft volgens de Commissie een met de lidstaten gedeelde bevoegdheid (interne markt). Het kabinet deelt deze inschatting. Het voorstel is gebaseerd op de artikelen 50, 53, 62 en 114 VWEU. Het kabinet onderschrijft de gekozen rechtsbasis.

b) Subsidiariteits- en proportionaliteitsoordeel

Subsidiariteit: positief.

Proportionaliteit: positief.

Onderbouwing: De voorstellen voorzien in de concretisering van het versterkt Europees toezicht op die terreinen waar versterkte samenwerking en coördinatie noodzakelijk zijn. Het dagelijks toezicht blijft belegd bij de nationale toezichthouders. De commissie heeft voorgesteld de bevoegdheden conform de afspraken in het kader van het EU-toezichtraamwerk te alloceren. De maatregelen dragen bij aan zowel een gelijk speelveld binnen de EU als het voorkomen van een financiële crisis. Vanwege deze zwaarwegende redenen en het feit dat de maatregelen vooral op een versterkte grensoverschrijdende samenwerking tussen toezichthouders zijn gericht, is het kabinet van mening dat de eisen van proportionaliteit en subsidiariteit in onderhavige richtlijn op een juiste manier zijn verwerkt.

c) Nederlands oordeel over de voorstellen op het gebied van gedelegeerde en/of uitvoeringshandelingen

Het kabinet is van mening dat het voorstel bijdraagt aan een consistentere uitleg en dus toepassing van EU-wetgeving. Omdat in de financiële markten vele ontwikkelingen gaande zijn waarbij snel ingrijpen vaak is geboden is het van belang dat de Europese toezichthouders snel en adequaat kunnen reageren. Het is dus goed dat deze toezichthouders bij technische vraagstukken – die geen beleidsmatige en politieke keuzes behelzen – de bevoegdheid hebben via gedelegeerde en/of uitvoeringshandelingen een voorstel te doen voor een bindende technische standaard. In de verordeningen is bepaald dat een bindende technische standaard naar haar aard geen beleidsmatige aspecten mag bevatten; het opstellen daarvan is voorbehouden aan de lidstaten. Het kabinet is van mening dat dit principe op een juiste manier is toegepast in de Omnibus II richtlijn.

5. Implicaties financieel

a) Consequenties EU-begroting

De technische aanpassingen zoals voorgesteld zullen geen financiële consequenties hebben voor de EU-begroting. Zie voor impact analyse het eerder genoemde BNC-fiche behorend bij de oprichtingsverordeningen van de nieuwe toezichthouders.

b) Financiële consequenties (incl. personele) voor rijksoverheid en/of decentrale overheden

Geen

c) Financiële consequenties (incl. personele) voor bedrijfsleven en burger

Geen

d) Administratieve lasten voor rijksoverheid, decentrale overheden en/of bedrijfsleven en burger

Geen

6. Implicaties juridisch

a) Consequenties voor nationale en decentrale regelgeving en/of sanctionering beleid

De Wet op het financieel toezicht zal worden aangepast, met name de artikelen met betrekking tot de samenwerking tussen de Nederlandse toezichthouders en de toezichthoudende autoriteiten uit andere lidstaten.

b) Voorgestelde implementatietermijn (bij richtlijnen en kaderbesluiten), dan wel voorgestelde datum inwerkingtreding (bij verordeningen en beschikkingen) met commentaar t.a.v. haalbaarheid

De voorgestelde implementatiedatum is 1 januari 2013. Met betrekking tot de Solvency II richtlijn worden in onderhavig voorstel ook zogenoemde transitiebepalingen opgenomen die een soepele en snelle implementatie van de aangescherpte kapitaaleisen voor verzekeraars mogelijk moeten maken. Hiervan zijn de termijnen in sommige gevallen krap, mede gezien het behandelingstraject en de medebesluitvormingsprocedure. Een onlangs uitgevoerd onderzoek heeft aangetoond dat lang niet alle verzekeraars in de EU de mogelijkheid hebben binnen de voorgestelde data aan de verscherpte kapitaaleisen te voldoen. Met betrekking tot dit punt zet het kabinet zich in voor een zo spoedig mogelijke, volledige naleving van de kapitaaleisen zonder afbreuk te doen aan de kwaliteit.

c) Wenselijkheid evaluatie-/horizonbepaling

Een evaluatiebepaling is niet nodig omdat er zowel in de huidige prospectus en Solvency II richtlijnen als de oprichtingsverordeningen van de EU toezichthouders, evaluatiebepalingen zijn opgenomen.

7. Implicaties voor uitvoering en handhaving

a) Uitvoerbaarheid

Voor de financiële ondernemingen zal onderhavig voorstel geen implicaties hebben. Voor de Nederlandse toezichthouders AFM en DNB zal de implicatie zijn dat ze met deze nieuwe EU-toezichthouders zullen communiceren, soms aanvullend op en soms in de plaats van de communicatie met collega-toezichthouders. Zoals weergegeven in het eerder genoemde BNC-fiche behorend bij de oprichtingsverordeningen zullen de nationale toezichthouders (AFM en DNB) hierdoor een extra last voelen, omdat zij meer informatie zullen moeten uitwisselen dan momenteel het geval is.

b) Handhaafbaarheid

De toezichthouders AFM en DNB dienen aan de nieuwe samenwerkingsverplichting te voldoen. Indien de onwaarschijnlijke situatie zich voordoet dat de AFM of DNB deze normen niet naleven, voorzien de onder 9 genoemde oprichtingsverordeningen in de mogelijkheid om, desnoods via tussenkomst van de lidstaat en de Europese Commissie, normconform gedrag te bewerkstelligen.

8. Implicaties voor ontwikkelingslanden

Geen

9. Nederlandse positie

Het kabinet is groot voorstander van een versterkt Europees toezicht-raamwerk en steunt de voorstellen van de Commissie dan ook van harte. Het kabinet probeert de nakoming van de eerder gemaakte afspraken in het kader van de oprichting van de Europese Toezichthouders zo goed mogelijk te bewaken. Voorts is de inzet van het kabinet dat de invoering van Solvency II in 2013 niet vertraagd wordt door te lange onderhandelingen over de onderhavige richtlijn. Nederland is groot voorstander van een versterkt Europees toezicht-raamwerk, onder andere vanwege het gelijke speelveld binnen de EU. Zie ook het eerdergenoemde fiche bij de Verordeningen en Raadsbesluit inzake Europees toezicht op het financieel systeem waarin de algemene taken, bevoegdheden en organisatie van de nieuwe Europese toezichthouders worden beschreven. Onderhavig voorstel brengt enkel technische wijzigingen in de sectorale richtlijnen aan die deze bevoegdheden nader concretiseren.

De oprichtingsverordeningen van de EU-toezichthouders waarop de Omnibus II richtlijn is gebaseerd zijn:

- Verordening (EU) nr. 1092/2010 van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 betreffende macroprudentieel toezicht van de Europese Unie op het financiële stelsel en tot oprichting van een Europees Comité voor systeemrisico's
- Verordening (EU) nr. 1093/2010 van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 tot oprichting van een Europese toezicht-houdende autoriteit (Europese Bankautoriteit), tot wijziging van Besluit nr. 716/2009/EG en tot intrekking van Besluit 2009/78/EG van de Commissie
- Verordening (EU) nr. 1094/2010 van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 tot oprichting van een Europese toezicht-

- houdende autoriteit (Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen), tot wijziging van Besluit nr. 716/2009/EG en tot intrekking van Besluit 2009/79/EG van de Commissie
- Verordening (EU) nr. 1095/2010 van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 tot oprichting van een Europese toezicht-houdende autoriteit (Europese Autoriteit voor effecten en markten), tot wijziging van Besluit nr. 716/2009/EG en tot intrekking van Besluit 2009/77/EG van de Commissie